

SDĚLENÍ KOMISE

Změna metody výpočtu finančních sankcí navrhovaných Komisí v řízeních o nesplnění povinnosti u Soudního dvora Evropské unie

(C/2025/1481)

1. Úvod

Podle Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) může Komise v případě, že předloží Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) žalobu na členský stát z důvodu nesplnění povinnosti vyplývající ze Smluv, navrhnout Soudnímu dvoru, aby tomuto členskému státu uložil finanční sankce ve dvou případech:

- pokud členský stát nepřijal opatření, která vyplývají z dřívějšího rozsudku Soudního dvora konstatujícího porušení práva Unie (čl. 260 odst. 2 Smlouvy o fungování EU) ⁽¹⁾,
- pokud členský stát nesplnil povinnost oznámit opatření provádějící směrnici přijatou legislativním postupem (čl. 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU).

V obou případech mohou být sankce uložené Soudním dvorem složeny z paušální částky v důsledku pokračování v protiprávním jednání až do vynesení rozsudku nebo úplného splnění povinností, pokud nastalo dříve, jakož i z denního penále, které má přimět dotýčný členský stát k ukončení protiprávního jednání co nejdříve po vyhlášení rozsudku. Komise navrhuje Soudnímu dvoru částku finančních sankcí, ale je na Soudním dvoru, aby při výkonu své posuzovací pravomoci ⁽²⁾ určil částky, které považuje za přiměřené okolnostem a přiměřené jak zjištěnému porušení, tak platební schopnosti dotýčného členského státu ⁽³⁾.

Možnost, aby Soudní dvůr ukládal členským státům peněžité sankce a aby Komise mohla o uložení těchto sankcí žádat, pochází z Maastrichtské smlouvy z roku 1992. S cílem zajistit transparentnost a rovné zacházení zveřejnila Komise od roku 1996 řadu sdělení stanovujících její politiku a metodiku, kterou pro výpočet peněžitých sankcí používá. Sdělením o finančních sankcích v řízeních o nesplnění povinnosti zveřejněným v roce 2023 ⁽⁴⁾ (dále jen „sdělení z roku 2023“) Komise poskytla přezkum a nahradila všechna předchozí sdělení v této oblasti. Čísla a údaje použité k výpočtu finančních sankcí byly v roce 2024 aktualizovány ⁽⁵⁾.

Komise ve svém sdělení z roku 2023 zavedla metodu výpočtu platební schopnosti členských států, která vychází z hrubého domácího produktu (HDP) členského státu (s váhou 2/3) a z počtu obyvatel dotčeného členského státu (s váhou 1/3).

Dne 25. dubna 2024 vydal Soudní dvůr rozsudek ve věci C-147/23, *Komise v. Polsko*, ⁽⁴⁾ v němž zkoumal mimo jiné metodu výpočtu finančních sankcí zavedenou ve sdělení Komise z roku 2023.

V uvedeném rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že „[...]metoda [Komise] vychází z domněnky, že existuje vzájemný vztah mezi počtem obyvatel členského státu a jeho platební schopností, což nemusí být nutně pravda. Zohlednění demografického kritéria, jak vyplývá z uvedené metody, tudíž vede k oddělení faktoru „n“ od skutečné platební schopnosti dotýčného členského státu, což může vést ke stanovení faktoru „n“, který nutně neodpovídá této schopnosti. [...] Při určování platební schopnosti dotýčného členského státu tedy nelze do metody výpočtu faktoru „n“ zahrnout zohlednění demografického kritéria.“ ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Pokud členský stát nepřijal opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora konstatujícího porušení rozhodnutí ve věci státní podpory podle čl. 108 odst. 2 SFEU.

⁽²⁾ Sdělení Komise 2023/C 2/01 – Peněžité sankce v řízeních o nesplnění povinnosti, (Úř. věst. C 2, 4.1.2023, s. 1.).

⁽³⁾ Sdělení Komise C/2024/360 – Aktualizace údajů používaných k výpočtu finančních sankcí navržených Komisí Soudnímu dvoru Evropské unie v řízení o nesplnění povinnosti (Úř. věst. C 1123, 26.1.2024).

⁽⁴⁾ Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 25. dubna 2024, *Komise v. Polsko*, (C-147/23, EU:C:2024:346).

⁽⁵⁾ C-147/23, body 84–86 rozsudku.

S ohledem na tuto nedávnou judikaturu je nezbytné revidovat metodu výpočtu, kterou Komise používá k navrhování finančních sankcí v řízeních o nesplnění povinnosti. Zejména v návaznosti na rozsudek Soudního dvora by výpočet platební schopnosti členských států nebo faktoru „n“ (oddíl 3.4 sdělení z roku 2023) měl vycházet pouze z HDP členských států. Toto sdělení proto nahrazuje oddíl 3.4 sdělení z roku 2023, jakož i jeho přílohu I, a aktualizuje příslušné údaje nejnovějšími makroekonomickými údaji.

2. Platební schopnost členského státu

Výše penále musí představovat přiměřenou sankci, která má zároveň odrazující účinek. Odrazující účinek penále má dvojitý účel. Sankce musí být dostatečně přísná, aby se zajistilo, že:

- členský stát ukončí porušování práva (sankce tudíž musí být vyšší než hospodářská výhoda, které stát porušením práva dosáhne),
- členský stát se nedopustí recidivy.

Úroveň sankcí, která má sloužit jako odrazující prostředek, se bude lišit v závislosti na platební schopnosti členských států. Tento odrazující účinek se odráží ve faktoru „n“. Je definován jako poměr hrubého domácího produktu (HDP) ⁽⁶⁾ dotčeného členského státu k průměru HDP členských států. To představuje platební schopnost dotyčného členského státu ve vztahu k platební schopnosti ostatních členských států:

$$n \text{ faktor} = \frac{HDP_n}{HDP_{\text{prům.}}}$$

Jak je uvedeno v oddíle 4.2.2 sdělení z roku 2023, Komise použije stejný faktor „n“ pro výpočet paušální částky jako při výpočtu penále.

Faktory „n“ pro každý členský stát jsou stanoveny v bodě 3 přílohy spolu s minimálními paušálními částkami v bodě 5 přílohy.

Jak je uvedeno v oddíle 5 sdělení z roku 2023, pokud by Komise měla navrhnout finanční sankce vůči Spojenému království, bude se při určování platební schopnosti členských států opírat o stejný vzorec, jaký je stanoven v tomto sdělení ⁽⁷⁾

3. Den použitelnosti

Komise použije pravidla a kritéria vyložená v tomto sdělení na všechna rozhodnutí o podání žaloby k Soudnímu dvoru, která přijme podle článku 260 SFEU po zveřejnění tohoto sdělení v Úředním věstníku.

⁽⁶⁾ Zdroj: Nominální HDP – Eurostat. Eurostat pravidelně zveřejňuje údaje o HDP členských států (nama_10_gdp).

⁽⁷⁾

$$\text{Spoj. král. „n“ faktor} = \frac{GDP_{\text{Spoj. král.}}}{GDP_{\text{prům.}}}$$

PŘÍLOHA

Údaje použité ke stanovení peněžitých sankcí navržených Soudnímu dvoru

Údaje v této příloze má Komise každoročně přezkoumávat a aktualizovat s ohledem na změny inflace a HDP členských států, a to na základě oficiálních údajů zveřejněných Eurostatem.

1. PAUŠÁLNÍ SAZBA PENÁLE

Paušální sazba pro penále uvedená v oddíle 3.1 tohoto sdělení se stanoví na **3 440 EUR** na den.

2. PAUŠÁLNÍ SAZBA PAUŠÁLNÍ ČÁSTKY

Paušální sazba pro výpočet paušální částky uvedené v oddíle 4.2.2 tohoto sdělení je stanovena ve výši **1 150 EUR** denně, což odpovídá třetině paušální sazby pro výpočet penále.

3. FAKTORY „n“

Faktory „n“ uvedené v oddíle 1 tohoto sdělení jsou:

	Faktor „n“ (!)
Belgie	0,94
Bulharsko	0,15
Česko	0,50
Dánsko	0,59
Německo	6,57
Estonsko	0,06
Irsko	0,80
Řecko	0,35
Španělsko	2,35
Francie	4,43
Chorvatsko	0,12
Itálie	3,34
Kypr	0,05
Lotyšsko	0,06
Litva	0,12
Lucembursko	0,12
Maďarsko	0,31
Malta	0,03
Nizozemsko	1,68
Rakousko	0,74
Polsko	1,18
Portugalsko	0,42
Rumunsko	0,51
Slovinsko	0,10

	Faktor „n“ ⁽¹⁾
Slovensko	0,19
Finsko	0,43
Švédsko	0,85

⁽¹⁾ Na základě údajů o HDP za rok 2023 získaných dne 20. ledna 2025 a zaokrouhlených na dvě desetinná místa.

4. REFERENČNÍ PAUŠÁLNÍ ČÁSTKA

Referenční paušální částka použitá pro výpočet minimálních paušálních částek na členský stát je stanovena na 3 208 660 EUR.

5. MINIMÁLNÍ PAUŠÁLNÍ ČÁSTKY NA ČLENSKÝ STÁT

Minimální paušální částky odpovídají referenční paušální částce vynásobené faktory „n“.

Minimální paušální částky ⁽¹⁾ jsou stanoveny na:

	Minimální paušální částky (EUR)
Belgie	3 016 000
Bulharsko	481 000
Česko	1 604 000
Dánsko	1 893 000
Německo	21 081 000
Estonsko	193 000
Irsko	2 567 000
Řecko	1 123 000
Španělsko	7 540 000
Francie	14 214 000
Chorvatsko	385 000
Itálie	10 717 000
Kypr	160 000
Lotyšsko	193 000
Litva	385 000
Lucembursko	385 000
Maďarsko	995 000
Malta	96 000
Nizozemsko	5 391 000
Rakousko	2 374 000
Polsko	3 786 000

⁽¹⁾ Na základě údajů o HDP za rok 2023 získaných dne 20. ledna 2025 zaokrouhlených na nejbližší tisíce.

	Minimální paušální částky (EUR)
Portugalsko	1 348 000
Rumunsko	1 636 000
Slovinsko	321 000
Slovensko	610 000
Finsko	1 380 000
Švédsko	2 727 000